
Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 8. juni 2017 10:07
Til: Postmottak KD
Emne: Nytt hørings svar til 17/1340 - Høring om forslag til ny generell del av læreplanverket for grunnopplæringen

Referanse: 17/1340
Høring: Høring om forslag til ny generell del av læreplanverket for grunnopplæringen
Levert: 08.06.2017 10:06
Svar type: Med merknader
Kontakt avsender: Aust-Agder fylkeskommune
Kontaktperson: Inger-Johanne Danielsen
Kontakt-e-post: inger-johanne.danielsen@austragderfk.no
Tittel: Innspill til høring om forslag til ny generell del av læreplanverket for grunnopplæringen

Uttalelse:

Innspillene er strukturert etter høringens tre hovedkapitler:

HOVEDKAPITTEL 1: Opplæringens verdigrunnlag

Fylkesrådmannen støtter i hovedsak forslaget når det gjelder opplæringens verdigrunnlag. En vurderer det imidlertid dit hen at det globale perspektivet er noe svakt i forslaget. Dokumentet bruker begrepet "medborger", men sier ikke noe om elevens rolle som "verdensborger". Det legges stor vekt på norske minoritetskulturer, mens innvandrernes positive påvirkning på den norske kulturen ikke nevnes. For mange elever oppleves den kulturelle påvirkningen fra nyere innvandregrupper nærere enn påvirkningen fra kvener og skogfinner.

HOVEDKAPITTEL 2: Prinsipper for læring og utvikling

Fylkesrådmannen er i stor grad enig i prinsippene for læring og utvikling i forslaget til ny generell del. En savner derimot "Det arbeidende mennesket" fra nåværende generell del av læreplanen. Elevenes ansvar er nevnt kun noen få steder i høringsforslaget, og dokumentet bærer preg av å springe ut fra en rettighetskultur. Individuelle rettigheter for alle elever er naturligvis viktig, men må balanseres med individuelle og kollektive plikter og ansvar.

Fraværet av "Det arbeidende mennesket" vises også i at yrkesfagopplæringen ikke har fått en selvstendig plass i dokumentet. Det bærer i for stor grad preg av en teoriskoletradisjon. Sammenhengen i hele opplæringsløpet, fra grunnskole til vitnemål eller fag-/svennebrev, bør også komme tydeligere frem. Dessuten brukes gjennomgående begrepene «elev» og «skole», selv om også lærlinger, lære kandidater og bedrifter er omfattet. Bærekraftig utvikling er et av de tre tverrfaglige temaene under hovedkapittel 2. Fylkesrådmannen mener at begrepet "bærekraft" her brukes for smalt. Bærekraftig utvikling gjelder ikke bare det fysiske miljøet, selv om dette naturligvis er sentralt. Det handler også om menneske og samfunn, og dette bør komme tydeligere frem.

I tillegg foreslår fylkesrådmannen å legge inn følgende tekst som et nytt siste avsnitt i underkapittel 2.4:

Skolen skal legge til rette for at elevene opplever relevans og sammenheng mellom fagene. Undervisningen skal vise hvordan kompetanser fra fellesfaget blir brukt og kommer til nytte i programfagene og i fremtidig jobb. Kompetansemålene i fellesfagene skal ses i sammenheng med kompetansemålene i programfagene, og lærestoff og arbeidsmåter i fellesfagene skal på grunnlag av dette rettes inn mot yrkesfagene. Grunnleggende ferdigheter er integrert i læreplanene på fagenes premisser, og opplæring i grunnleggende ferdigheter er derfor en del av arbeidet med yrkesretting.

HOVEDKAPITTEL 3: Prinsipper for skolens praksis

Fylkesrådmannen er svært positiv til at skolens profesjonsfellesskap har fått så stor plass i dokumentet. Dette er et viktig område, som tidligere sjelden har vært nevnt i skolens styringsdokumenter. Fylkesrådmannen mener imidlertid at betydningen av lærersamarbeid, og lærernes felles ansvar for tett oppfølging av elevene gjennom hele opplæringsløpet bør komme tydeligere frem. Skoleledelsens betydning bør også fremheves sterkere.

I underkapittelet 3.1 benyttes overskriften "Tilrettelegging for den enkelte elev". Begrepet "tilrettelegging" brukes ikke i opplæringsloven, der heter det "tilpasset opplæring". Dette er et godt etablert begrep i skolen, og det anbefales at det samme begrepet brukes i ny overordnet del. Teksten som omhandler tilrettelegging/tilpasset opplæring er dessuten vag og lite konkret. Dette temaet blir fremstilt mye mer presist i nåværende generell del: "Utgangspunktet for oppfostringen er elevenes ulike personlige forutsetninger, sosiale bakgrunn og lokale tilhørighet. Opplæringen skal tilpasses den enkelte. Større likhet i resultat skapes gjennom ulikhet i den innsats som rettes mot den enkelte elev". Fylkesrådmannen mener at noe av det samme bør stå i ny overordnet del.

I tillegg foreslår fylkesrådmannen nytt (omskrevet) nest siste avsnitt i underkapittel 3.1 (Det er utfordrende ...):

Det er utfordrende å tilrettelegge for at alle elever skal oppleve relevans og mestring, og skolen må ta stilling til hvordan elevens behov best kan imøtekommes. For at elevene skal oppleve opplæringen som relevant, må skolen bruke fagstoff, læringsmetoder og læringsarenaer på en slik måte at elevene opplever dette som relevant for yrkesutførelse og voksenliv. Opplæringen må ta utgangspunkt i elevens forståelse, erfaringer, ferdigheter og det som kan gi eleven mestring, og tilpasses i størst mulig grad gjennom variasjon og mangfoldet i elevgruppen innenfor fellesskapet.

GENERELLE ANBEFALINGER:

I tillegg til ovennevnte kommentarer, har fylkesrådmannen følgende innspill til høringsutkastet:

Yrkesretting og relevans i opplæringen er i liten grad løftet opp i høringsutkastet. Fylkesrådmannen mener at prinsippene og forståelsen som ligger til grunn for disse to begrepene må fremheves sterkere. Dette er sentrale momenter både i forhold til grunnleggende ferdigheter (underkapittel 2.4) og tilrettelegging for den enkelte elev (underkapittel 3.1) slik at alle skal oppleve relevans og mestring i læringsarbeidet. Større

vekt på «yrkesretting» og «relevans» vil i større grad vise sammenhengene mellom fagene og fagenes relevans for senere yrkesutførelse og voksenliv. Dokumentet har i all hovedsak en god og hensiktsmessig språkdrakt, men det er en del "byråkratspråk" som bør lukes bort, dette gjelder særlig i hovedkapittel 2. Når det gjelder presentasjonsform av innholdet, så vakte generell del fra 1993 internasjonal oppsikt med sin utradisjonelle utforming. I forslaget til ny generell del, så er det visjonære og grensesprengende mer fraværende. I den formen som nå foreligger, vil ikke overordnet del skille seg ut i flommen av dokumenter som skolen må forholde seg til. Dokumentet bør dessuten ha en form som øker brukervennligheten og hjelper leseren til å orientere seg i teksten. Dette kan blant annet gjøres ved at de tre hovedområdene presenteres i innledningen. Videre bør det legges inn noen modeller og punktlister for å lette tilgjengeligheten. Det er i denne sammenheng viktig å presisere at generell del i læreplanverket oftest anvendes som et oppslagsverk fremfor at det leses sammenhengende. For at dokumentet i større grad kan fungere som et oppslagsverk, vil det kunne være nyttig om teksten bli strukturert i flere underkapitler slik at ikke sentrale poenger drukner i et for omfattende tekstmateriale. Skaperglede, kunst, kultur og estetikk har en sentral plass i teksten, men dette gjenspeiler seg ikke i hvordan dokumentet presenteres. Gode og relevante illustrasjoner vil gjøre dokumentet mer tiltalende, og bryte opp monotonien i teksten. Nåværende generell del har i liten grad vært i aktiv bruk hos lærerne. Det må forventes at det samme vil gjelde ny overordnet del, uansett hvor tilgjengelig og estetisk den blir. Lærerne forholder seg primært til kompetansemålene for fag, og det er derfor viktig at verdier og prinsipper i overordnet del blir integrert i de enkelte læreplaner. Det må være en tydelig sammenheng mellom overordnet del, de tverrfaglige temaene og de nye kompetansemålene, slik intensjonen fra Kunnskapsdepartementet er. Dette er helt vesentlig for at verdier og prinsipper skal bli en naturlig del av opplæringen i alle fag. Videregående opplæring er underlagt et rigid timetellingsregime. Skolene må dokumentere at elevene har fått det læreplanfestede timetallet i hvert enkelt fag. Verdier og prinsipper i overordnet del skal inngå i opplæringen i fag, men en del av emnene er så store og overgripende at det er lite hensiktsmessig å begrense dem i en faglig ramme. Fylkesrådmannen ønsker derfor at videregående opplæring får anledning til å omdisponere 5 % av det samlede timetallet. Det vil bidra til å styrke dannelsesaspektet ved opplæringen, og signalisere at arbeidet med etikk og verdier har en egenverdi, ut over læringen i fag.

Vedlegg: -

Fra: Danielsen, Inger-Johanne <Inger-Johanne.Danielsen@austagderfk.no>
Sendt: 21. juni 2017 10:01
Til: Postmottak KD
Kopi: Wrengbro Viktoria; Skutlaberg, Bernt
Emne: Ettersendelse av høringssvar fra Aust-Agder fylkeskommune

Hei!

Som avtalt ettersendes endringer i høringssvaret fra Aust-Agder fylkeskommune etter behandling i Fylkestinget 20. juni 2017.

Etter behandlingen er det én endring i forhold til det opprinnelige i høringssvaret. Denne knytter seg til innspillet gjengitt nedenfor, og endringen er uthevet i rød skrift.

*Fylkesrådmannen ønsker derfor at videregående opplæring f r anledning til å omdisponere **inntil** 5 % av det samlede timetallet.*

Endringen omhandler også at innspillet skal suppleres med *inntil*.

Ta gjerne kontakt om noe er uklart.

Mvh

Inger-Johanne Danielsen

Rådgiver analyse og skoleutvikling

Utdanningsavdelingen

Mobil: 945 12 960

E-post: inger-johanne.danielsen@austagderfk.no

Innbyggerportalen: www.austagderfk.no

AUST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

Der du får
overskudd
til å skape